

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 18. novembra 1933.

Štev. 132.

Dajte ljudem možnost zaslužka

Ni težje nesreče za zdravega človeka, kakor če ne more delati, če ne more najti zaslužka. Prav tako pa je res, da ni mogoče krize brezposelnosti nikdar rešiti s podporami, temveč le z delom. Treba je zato ustvarjati nove možnosti zaslužka, da morejo najti delo tudi oni, ki jih obstoječa podjetja ne morejo več zaposliti. Pri nas pa se dostikrat dogaja, da se ne le ne ustvari novih možnosti zaslužka, temveč da se uniči možnost zaslužka še onim, ki so doslej imeli zaslužek.

Čevljarstvo je eden takšnih žalostnih dokazov, kako izgublja pri nas ljudje možnost zaslužka. Cvetoč je bil nekoč čevljarški obrt v Sloveniji, danes je pred katastrofo. In zakaj? Ker čevljarjem ne bo skoraj ostalo niti zadnje delo, ki jim je še ostalo, da bi popravljali stare čevlje. Na desettisoče ljudi živi od čevljarstva in če bo to brez zaslužka, bodo vsi ti desettisoči brez posla. Padli bodo na rame javnosti. Če iz lastnega interesa mora zato javnost poskrbeti, da vsi ti tisoči ne ostanejo brez zaslužka. Javnost, to je država, mora zato zagotoviti čevljarjem najzadnji ostanek zaslužka, da ostane popravilo čevljev njih monopol, da se nihče ne sme lotiti tega posla.

Ta monopol more dati država čevljarjem tem lažje, ker sploh ni doma nikogar, ki bi hotel čevljarjem odvzeti to delo. Domače tvornice čevljev sploh ne popravljajo čevljev, to delo samo tuja trdka »Bata«. Ali je res mogoče, da bi zaradi ene tuje trdke trpeli, da gredo vsi naši čevljarji na cesto!

Ne velja ta izgovor, da tudi v Bafinih popravilnicah delajo domači ljudje. Delajo sicer res tudi domačini, toda dobiček njihovega dela ne ostaja doma. Ves zaslužek domačih čevljarjev pa ostaja doma in zato je treba domačim čevljarjem zagotoviti vse delo. Monopol čevljarjev na popravilo čevljev je zato tudi v interesu države. Zato naj ta monopol postane tudi resnica.

Več ko enkrat smo tudi že na tem mestu predlagali, da se z investicijskimi deli zaposli naše brezposelne ljudi. To se ni zgodilo, ker da ni denarja. Odkrito moramo reči, da mi v ta izgovor ne verujemo, ker denar je tu, samo da se ga ne išče na pravih mestih. Res je, da naš trgovec, naš obrtnik in tudi marsikateri naš industrijalec ne zmore več niti sedanjih davkov, toda novih sredstev bi bilo mogoče še vedno najti. Omenjamo samo eno stvar — **zaščitno carino**. Ne tajimo, da je ta potrebna, toda pregledati bi bilo treba, če je za vse predmete potrebna še v tej meri, ko nekdanj. Pri padcu cen za sirovine, pri padcu delavskih mezd in tudi zboljšanju produkcije pa ni več potrebna ona zaščitna carina, ko nekdanj. Če je ta ostala še vedno neizpremenjena, potem se pravi to, da izgublja država na carinskih dohodkih in da plača naš konzument preveč za blago natančno toliko, za kolikor je carinska zaščita previsoka. Zato pravimo previsoke zaščitne carine naj bo deležna država in ne tuji podjetnik. Z dobro voljo je vse to mogoče izvesti z lahkoto, ker resnični produkcijski stroški niso nobena tajnost, s slabo voljo pa ni mogoče izpeljati niti te niti nobene druge potrebne reforme.

Število prebivalstva se veča in zato bi bilo naravno, da bi dajala trgovina vedno več zaslužka ljudem. Dejansko pa število nameštencev v trgovini pada. Če več ko enkrat smo povedali, da pada zaradi krivičnih in neutemeljenih privilegijev nabavljalnih zadrug. Na podlagi napačnega naziranja o združništvu se daje čisto neproduktivnim organizacijam privilegije zato, da se uničuje stan, ki je eden najboljših davkoplačevalcev. Ali ni to nezamislivo početje!

Majhen je naš narodni dohodek, pa še tega ne znamo pravilno porazdeliti. Na ko-

gar pade davčno breme enkrat, na tega se nalaga kar vedno naprej. Kdor pa se mu izmuzne enkrat, ta se mu izmuzne tudi naprej. In tako pride do tega, da padajo državni dohodki, ker so eni že preobremeni-

Tako ne pridemo do gospodarske osamosvojitve

Jugoslovanski ženski savez je sklenil dogovor s pariško trdiko B. P. Grimaud, da bo ta izdelovala igralne karte za jugoslovanskimi nacionalnimi motivi. Te karte bo propagiral v Jugoslaviji Jugoslovanski ženski savez, čisti dobiček pa se bo uporabil za nacionalno-humane ustanove. Vso podrobno razprodajo teh kart pa je oddal savez trdiki »Junakar«.

Sedaj nam je poslal Jugosl. ženski savez dve okrožnici trdke »Junakar« in spremno pismo, v katerem nas prosi, da z ozirom na plemeniti cilj akcije trdke »Junakar« posvetimo v svojem listu nekoliko vrst tej akciji. Ustrezamo tej prošnji, čeprav v čisto drugačnem smislu, kakor pa se pričakuje od nas.

Ne spuščamo se v to, zakaj smatra Jugoslovanski ženski savez za potrebno, da baš v sedanem času propagira nove igralne karte. Toda če jih že propagira, potem naj to naredi na način, ki ne bo v škodo našemu narodnemu gospodarstvu.

Danes je ena glavnih zahtev našega gospodarstva, da ne uvažamo niti ene stvari, ki jo moremo izdelovati doma. Ne sili nas k strogemu spoštovanju tega zakona samo vedno težavnejša prodaja naših izvoznih predmetov v tujini, temveč tudi vedno večja brezposelnost naših ljudi in naša vedno slabša plačilna bilanca. Zato je dolžnost vseh, ki hočejo, da se izkopljejo iz sedanje gospodarske stiske, da nastopijo proti vsakomur, ki po nepotrebnem uvažuje iz tujine blago, ki ga moremo izdelovati doma. In izpolnjuje to dolžnost moramo nastopiti proti akciji Jug. ženskega saveza, ker je ta v nasprotju s tem osnovnim pogojem naše gospodarske osamosvojitve.

Imamo namreč v Jugoslaviji papirnice, ki izdelujejo izvrsten papir tudi za najbolj fine igralne karte. Imamo nadalje v Jugo-

njeni, dočim bi mogli biti državni dohodki večji, če bi se tem breme nekoliko zmanjšalo. Treba zato najti nove vire dohodkov in potem bodo tu tudi sredstva za nova dela, za nove možnosti zaslužka.

slaviji tiskarne, ki morejo zadostiti tudi najbolj visokim zahtevam in imamo kartonaže, ki so enako na višku. Imamo pa končno tudi umetnike, ki morejo narisati po jugoslovanskih nacionalnih motivih tudi najbolj elegantne karte. Doma imamo torej vse, kar je potrebno za izdelavo igralnih kart. Pa ne samo to. Naše tiskarne imajo premalo dela, naše papirnice imajo premalo naročil in pomanjkanje dela muči tudi naše kartonaže. A kljub vsemu temu naročamo igralne karte v tujini. Na ta način res ne pridemo nikdar do gospodarske osamosvojitve, še manj pa iz gospodarske stiske.

Pri tem pa moramo omeniti še to, da leže v Ljubljani cele skladišnice čisto jugoslovanskih igralnih kart, ki so tako po zasluzi kot po izvedbi čisto jugoslovanske. Prepričani smo, da ženski savez za ta zakopani kapital ne ve, ker se tudi njegov lastnik nič ne trudi, da bi Jugoslavija zanj doznala.

Vedeti pa bi moral Jug. ženski savez, da imamo v Jugoslaviji podjetja, ki morejo izdelovati tudi prvovrstne igralne karte in zato ni treba igralnih kart naročati v tujini. Vedeti bi moral, da tako postopanje škoduje našemu narodnemu gospodarstvu in da zato zlasti Jug. ženski savez ne bi smel tako postopati, saj je vendar Jug. ženski savez organizacija, ki sme biti na svoje nacionalno delo ponosna.

V tem je baš ona tragika, da celo najzaslužnejša nacionalna združenja ne vedo, kako morajo tudi ona delati za našo gospodarsko osamosvojitve. In to je tudi vzrok, da smo se bavili s propagando novih igralnih kart, ker je naravnost tipičen primer, kako se pri nas negospodarsko dela in misli.

Bat'a ne sme več popravljati čevljev

Solidaren nastop industrijalcev, čevljarjev, trgovcev in delavcev proti Bati

V petek so bile zaprte v Ljubljani vse trgovine s čevlji in vse čevljarske delavnice kot protest proti tuji konkurenci, zlasti pa proti popravilnicam trdke Bat'a. V nabito polni dvorani Delavske zbornice pa je bil protestni shod, ki so se ga udeležili zastopniki vseh domačih tvornic za čevlje, zastopniki vseh trgovin s čevlji in usnjen ter številna čevljarska društva z dežele in Ljubljane.

Protestni shod je otvoril predsednik Združenja čevljarjev Jernej Perdan, ki je toplo pozdravil zastopnika Zbornice za TOI, tajnika dr. Pretnarja, predsednika Okrožnega odbora obrtniških združenj Filipa Pristova ter vse zborovalce. Poudaril je, da je neposreden povod za današnji shod dala vest, da **otvorijo Bata podružnice v Šiški in Mostah**. Protest proti tem novim podružnicam je bil brezuspešen, ker po zakonu ni mogoče prepovedati podružnic.

Mojster Kristan je nato poročal, kako se že deset let čevljarji zama bore proti Bat'i. Z vsjo odločnostjo morajo čevljarji zahtevati, da se vsaj popravilnice Bat'e prepovedano. Vendar ne gre, da bi desetišoči rodbin trpeli pomanjkanje in bile brez zaslužka zaradi enega samega tujca. Vi-harno ogorčenje je zavladalo po dvorani, ko so zborovalci slišali, da je tudi Batina prodajalna danes zaprta »v znak solidarnosti s čevljarji«.

To ogorčenje je še naraslo, ko so začeli

praviti posamezni govorniki, kako so obdačeni obrtniki in kako Batine prodajalne. Tako je pravil delegat Hafner, da je obdačenih 14 škofjeloških čevljarjev s 34 tisoč dinarji davka, prodajalnice Bat'e pa samo s 65 dinarji. Predsednik Perdan je nato povedal, da v Ljubljani trgovina Bat'e sploh ni med obdačenci, ker da je Bat'a že obdačen v Zagrebu.

Tajnik zbornice dr. Pretnar je nato obširno razložil vse delo Zbornice, da se obvarujejo čevljarji pred konkurenco Bat'e. Čevljarji pa bi morali pričeti s svojimi protesti že pred osmimi leti, ko je bil Bat'a že pred vratmi Beograda. Zbornica za TOI je predlagala, da se prepove družbam izvajanje obrta, ker pa niso druge banovine podpirale njenega predloga, je bil sprejet § 9. obrtnega zakona, da sedaj ni več mogoče prepovedati popravilnic, ki jih je Bat'a že otvoril. Zbornica je na velesejmu razstavila Bat'ine čevlje in izdelke domačega mojstra, da so ljudje videli razliko med temi izdelki. Govornik je nato apeliral na vse, da so solidarni, ker samo s solidarnostjo je mogoče doseči uspehov. Predsednik Perdan je nato ugotovil, da se je Zbornica v resnici vedno zavzemala za čevljarje. Mojster Sajovic je nato pojasnil, zakaj čevljarji že preje niso nastopili proti Bat'i. Niso namreč niti vedeli, kdaj da je prišel Bat'a v Beograd. Dejal je, da samo ljubljanski trgovci s čev-

lji plačujejo več davka, ko vsa podjetja Bat'e v državi.

Ravnatelj tvornice »Peko« g. Kuster je izjavil, da so domači industrijalci popolnoma solidarni s čevljarji. Ne gre, da država štiti enega industrijalca, če vsled tega propada 10.000 delavcev. Če ni danes zakona, ki bi kontingentalno produkcijo čevljev, pa se naj naredi tak zakon, kakor je to storila Poljska. Bat'a bo s svojimi cenami uničil domače tvornice in obrtnike, potem pa sam zavladal nad trgom, da bo mogel po mili volji dvigati cene. Posebno pa se mora zahtevati, da mora Bat'a plačevati enake davke kot drugi in tudi enake socialne davke ter sploh izpolnjevati vse zakone kakor domači čevljarji, podjetniki in trgovci.

Nato so govorili še razni zastopniki čevljarskih organizacij iz drugih krajev. Vsi brez izjeme so poudarjali, da je čevljarški obrt vsled Bat'ine konkurence na robu propada. V imenu delavcev se je pridružil protestu čevljarjev tajnik Splošne delavske zveze Jakomin, ki je poudaril, da je delavstvo popolnoma solidarno s čevljarji.

Čevljarji so hoteli po shodu prirediti demonstrativni obhod po mestu, ker pa ta ni bil prijavljen, se ni mogel izvršiti. Predlagano resolucijo so čevljarji kot premilo odklonili. Mnogi govorniki so zahtevali nadvse radikalne odredbe in tako je nekdo priporočal, da vsi čevljarji odlože obrtne liste, če ne bodo njih zahteve izpolnjene v enem mesecu. Protestni shod je pokazal, da je v resnici čevljarški obrt tik pred katastrofo in da se bo armada brezposelnih povečala še za nekaj tisoč, če ne bo ustrezno več ko upravičenim zahtevam čevljarjev.

Fr. Zelenik:

Brez priloge

V zelo številnih trgovinah in tudi obratih, še bolj pa v obratih, vlada nered v blagajniškem poslovanju, ker lastniki trgovine ali obrta nikakor morejo razumeti, da morajo tudi sami dati potrdilo ali vsaj bon za denar, katerega vzamejo iz blagajne, bodisi za svojo porabo, bodisi za svrhe trgovine ali obrta. Videl sem v neki trgovini, da je šef jermal denar iz blagajne brez potrdila, čeravno je bil blagajnik odgovoren za stanje blagajne. Na prošnjo blagajnika za potrdilo je dobil odgovor: »Kar zapišite, da sem vzel jaz denar!« Kaj pa, če bi blagajnik slučajno dvakrat vknjižil dvig kakega zneska po šefu? Ali če bi blagajnik knjižil drugačni znesek? Ali bo knjižil v tem primeru manjši znesek? Spomin je kakor ribniška reka, na katero se ni zanesli. Danes še več, jutri morda tudi, ali pa boš vedel kdaj pozneje, pa je drugo vprašanje.

Neugodno je lahko tudi za nastavljenca, ki ima v rokah blagajno. Velikokrat se pripeti, da pozneje eden ali drugi zanika, da je dobil ali vzel ta ali oni znesek itd.

Naj tudi vzame sam šef denar iz blagajne, tudi on sam mora dati blagajni priznanico ali potrdilo ali bon, naj se imenuje kakor že.

Noben znesek ne sme iz blagajne brez priloge!

Še nekaj! Ločite blagajno v trgovini in denarnico v žepu šefa. Za privatne potrebe jemlji denar v potrebnih zneskih in vpiši v blagajni ta dvig na svoje ime. Za privatne ali zasebne svrhe ne plačuj iz poslovne blagajne v trgovini. Ni potrebno in ne prav, če se iz blagajne razvidi, za kaj vse rabiš doma denar! Trgovina in osea šefa sta dveje!

Izdatke za potovanje radi kupčijskih poslov itd. naj tudi sam šef poračuna s svojo blagajno, kakor jih mora njegov potnik.

ŠTEVILO INSOLVENC SE JE NA ČESKO-SLOVAKEM POVEČALO

Do oktobra so insolvence na Českoslovaškem padale, v oktobru pa je nastal preobrat. Število prisilnih poravnav se je v oktobru povečalo od 208 na 253, dočim je ostalo število konkurzov neizpremenjeno na 130.

Čsl. vlada za znižanje obrestne mere

V proračunskem odboru čsl. parlamenta je imel ministrski predsednik Malypetr pomemben govor, kaj je treba ukreniti za omiljenje gospodarske stiske. V želji, da bi ta njegov govor našel nekaj praktičnega odmeva tudi pri nas v Jugoslaviji, objavljamo nekaj odlomkov iz njegovega odkritosrčnega in zato tudi pogumnega in umestnega govora.

Najprej je omenil ministrski predsednik Malypetr, da je treba okrepiti kupno moč konzumenta. Zlasti pa je treba dvigniti potrošnje onih predmetov, ki jih ni treba uvažati iz tujine. Nato je nadaljeval:

Naša slabost je v tem, da je naša industrija predvsem navezana na izvoz v tujino. Vsled razvrednotenja dolarja in funta ter posebnih valutnih premij se ne smemo čuditi, da nismo več zmogni konkurence in da se bližamo temu, da postanemo najbolj draga država v Evropi. S čim večjo hitrostjo moramo najti pot, da se prilagodimo tem neurejenim mednarodnim valutnim razmeram, ne da bi seveda pri tem lastne valute omajali. Potrebno pa bo nadalje, da najdemo tudi nove trge. Vztrajamo na stabilizaciji svoje valute in jo bomo branili z vsemi poštenimi in gospodarsko možnimi sredstvi.

Dosedanji ukrepi za porenitev kredita

so razočarali, če so še vedno mogoči bančni krediti po 9 in pol in 10 odstotkov. Takšne so danes razmere, da ni dostikrat mogoče niti dobiti kredita v višini 10.000 do 20.000 Kč.

Zato bomo del komunalnih kreditov osvobodili in jih prevedli na drugo kreditno obliko. Ravno tako bo treba začeti s tem, da se zamrzli hipotekarni krediti razgibljejo. V ta namen so že pogajanja napeljana, pa tudi Narodna banka bo morala najti sredstva, da okrepi likvidnost denarnega trga brez ustvarjanja umetnih sredstev in da s tem doseže znižanje obrestne mere. Ni nobene namere, da bi se kakorkoli dotaknili vlog v denarnih zavodih. Predvsem treba s poenostavljenjem manipulacije in znižanjem režije zmanjšati napetost med kreditno in debetno obrestno mero. Svoj govor je zaključil predsednik vlade z besedami:

Ne obotavljam se izjaviti, da niti vlada sama ni zadovoljna z uspehi, ki so se dosegli. Toda prebivalstvo se mora zavedati, da ni mogoče vseh ovir tako lahko premagati, kakor bi to človek želel.

Adria prašek je boljši

Nova uprava Pokojninskega zavoda

Iz skupine delojemalcev so bili izvoljeni ti delegati in namestniki:

I. skupina: denarni zavodi

Delegati:

Vrančič Vlado (Ljublj. kred. banka) Ljubljana; Lekan Jože (Jadr. gosp. banka) Maribor; Stih Ludvik (Croatia) Ljubljana; Skasa Fran (Lj. kr. bk.) Maribor; Markov Nikola (Lj. kr. bk.) Split.

Namestniki:

Rabič Viktor (Kreditni zavod) Ljubljana; Andoljšek Janez (Vzajemna posoj.) Ljubljana; Lapajne Zoran (Slavija) Ljubljana; Viškanović Tomislav (Prv. hrv. št.) Maribor; Petrič Miloš (Pučka dalm. bk.) Split.

II. skupina: trgovina in spedicija

Delegati:

Likar Ciril, carinski deklarant, Ljubljana; Svetek France (Konzumno dr. za Slov.) Celje; Ovič Josip (Nabavljalna zadruga drž. žel.) Ljubljana; Miklavč Franjo, carinski deklarant, Maribor; Božič Ivo (Prvo del. konz. dr.) Ljubljana; Bojčić Bruno (Priv. gosp. zadr.) Split; Berdajs Jože (Konz. dr. za Slov.) Ljubljana; Kovačević Mate (Jadr. plov.) Split; Nagode Leopold (Gospodarska zveza) Ljubljana; Grgić Ante (»Split«) Solin.

Namestniki:

Pišof Drago (Ranzinger) Ljubljana; Munda Franc (Sternecki) Celje; inž. Ferline Bogdan (Kmet. družba) Ljubljana; Pivec Franjo, car. deklarant Maribor; Videnič Josip (Prvo del. konz. dr.) Ljubljana; Šicec Kazimir (Zagr. del. piv.) Split; Haderbec Viktorija (Konz. dr. za Slov.) Ljubljana; Vekarić Živko (Progres) Sušak; Mišavec Mila (Mohorjeva družba) Celje; Jurčević Ciril (Jadr. plov.) Metković.

III. skupina: rudarstvo in kovinarstvo

Delegati:

Volčansk Fran, uradnik (TPD) Trbovlje; Čop Feliks (KID) Jesenice; inž. Uršič Franc, Mežica; inž. Meichsner Vladimir, Siverić.

Namestniki:

Sluga Franc (TPD) Laško; Podlogar Jože (TPD) Hrastnik; Gnuš Kazimir (Titan)

Zunanja trgovina

Uvozni kontingent za jugoslovanska jajca je povišala švicarska vlada od 25.000 na 33.000 meterskih stotov.

Medsebojna trgovina podonavskih držav je letos bolj nazadovala, ko pa trgovina z drugimi državami.

Grčija je izvozila tobaka v prvih devetih mesecih t. l. 22,8 milj. kg, to je za 1,4 milj. kil več ko lani v istem času.

V Avstriji izdajo nove določbe o razprodajah. Kdor se poslužuje razprodaje, izgubi obrtno pravico in ne more v isti občini tri leta začeti z enakim obratovanjem.

Italija je v septembru izvozila 50.000 hl

vina v vrednosti 5 milijonov lir. V prvih devetih mesecih t. l. je izvozila 560.000 hl (lani 450.000 hl) vina v vrednosti 56,5 milijonov lir.

Madjarska trgovinska bilanca izkazuje za prvih 10 mesecev t. l. aktivni saldo v višini 55,5 milijonov pengov, dočim je bila lani bilanca pasivna za 7,2 milij. pengov.

Grška vlada je dovolila uvoz 60.000 ton »La Plata« pšenice po najnižji carinski postavki.

Svetovna produkcija svinca je znašala v septembru 116.400 ton (lani 99.100) in v avgustu 98.500 ton.

Avstrijska sladkorna industrija je 100-odstotno zaposlena in je prenehal vsak uvoz sladkorja v Avstrijo.

† Peter Grasselli

V visoki starosti 93 let je umrl v Ljubljani Peter Grasselli, prvi slovenski župan v Ljubljani. Pokojnik se je že zgodaj posvetil javnemu delovanju ter bil v prvih vrstah naših kulturnih delavcev. Bil je med ustanovniki Južnega Sokola in Glasbene Matice, bil prvi predsednik Dramatičnega društva in tudi med prvimi predsedniki Slovenske Matice. Ranjki Grasselli je bil tudi najstarejši slovenski novinar, ki je energično branil narodne pravice in bil vsled tega tudi kot odgovorni urednik »Triglava« obsojen na večtedenski zapor. Mnogo je deloval pokojnik tudi v političnem življenju in bil zaporedoma izvoljen v deželni zbor in deželni odbor in bil več let tudi namestnik deželnega glavarja. Tudi v dunajskem parlamentu je več let zastopal ljubljansko mesto in se z uspehom zavzemal za gospodarski napredek Ljubljane in slovenskega naroda. Za svoje izredne zasluge je bil večkrat odlikovan. Vedno odločnega narodnega delavca in borca bo zato ohranil naš narod in zlasti njegova prestolnica v hvaležnem spominu. Slava spominu Petra Grassellija!

Poravnava, ki je vsem v čast

Vsled spora, ki je nastal med obrtništvom zaradi vprašanja deljene ali nedeljene zbornice, je nastalo tudi več tožb med najbolj vidnima voditeljema obeh obrtniških skupin. Jasno je, da bi te tožbe, če bi se izvedle do konca, še bolj poostrele obstoječa nasprotja in da bi mogla edino poravnava pomiriti že itak preveč poostrena nasprotja. Vse obrtniške skupine so zato tudi želele, da pride do poravnave in ta želja se je tudi izpolnila. Samo čestitati je obema voditeljema obeh obrtniških skupin k temu koraku, ker dela čast ne le njih uvidnosti in skupnosti, temveč je tudi dokaz pravega pojmovanja obrtniške solidarnosti. Upamo, da bo odslej tudi sloga zavlada v obrtniških vrstah, saj je položaj obrtnikov tako težaven, da more le popolnoma složno delo privedi do zboljšanja.

Izjava, ki je zaključila pomembno poravnavo, se glasi: Podpisana glede na razne kazenske pravde, ki so nastale med različnimi osebami obeh skupin v obstoječem načelnem boju zaradi delitve oziroma nedelitve zbornice pri tukajšnjih sodiščih izjavljajo, da vzajemno obžalujejo vse osebne izpade drugih proti drugim in izjavljajo, da naju v tem boju ni vodila nikaka osebna medsebojna mržnja. Zagotavljajo si medsebojno spoštovanje in se z moško besedo zavezujejo, da imajo v tem boju izostati v bodoče vsake osebnosti na shodnih in v listih, v zasebnem življenju in v javnosti.

Izravnano in odpuščeno je vzajemno vse, kar je bilo do danes v tem boju žaljivega v pisani ali izrečni besedi.

Obe stranki prevzameta na sebe dolžnost, da pomirita vse spore, katere bi v tej zadevi povzročile druge osebe.

Pozivljajo vse svoje somišljenike, da odnehaajo v zasebnem in javnem delovanju z osebnimi izpadi.

Ljubljana, dne 16. novembra 1933.

Josip Rebek s. r.	Lovro Pičman s. r.
priči:	priče:
Milko Krapež s. r.	Viler s. r.
Filip Pristou s. r.	V. Rupnik s. r.
	Kunstler s. r.

DELOVNI ČAS V TRGOVINAH NA PRAZNIKE V MESECU DECEMBRU

Uprava združenja trgovcev v Ljubljani sporoča, da morajo biti trgovine dne 1. decembra na dan zedinjenja ves dan brezpo- gojno zaprte, dne 8. decembra smejo biti odprte samo dopoldne, dne 24. decembra, to je v nedeljo pred Božičem pa bodo trgovine v zmislu naredbe o odpiranju in zapiranju ves dan odprte. Glede nedelje pred sv. Miklavžem uprava ni storila nobene izjeme, ker jo uredba tudi ne predvideva; zato morajo biti trgovine dne 3. decembra zaprte.

Uprava združenja.

NEPREKINJENO URADOVANJE GLAVNE CARINARNICE

Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča, da je pričela glavna carinarnica ob sobotah uradovati nepretrgano in sicer od 8. do 14. ure popoldne. Blago, ki bo ocarinjeno do 14. ure, se bo lahko iztovorilo tudi v popoldanskih urah, vendar bo treba v vsakem slučaju zaprositi pri upravniku carinarnice. Interesantom bo šla glavna carinarnica radevolje na roko. Uprava združenja.

Po svetu

Obvezno zavarovanje učencev srednjih tehniških in obrtnih šol, ki delajo tudi praktične vaje, se vpelje pri nas. Zavarovalnino bodo seveda morali učenci plačevati sami.

Zakon o obvezni telesni vzgoji mladine je bil predložen skupščini. Po tem zakonu bo telesna vzgoja obvezna za vso moško in žensko dečo po končani ljudski šoli še do 20. leta.

Novi predsednik rumunske vlade Duce je izjavil, da hoče zopet utrditi omajano avtoriteto vlade in uradov, sanirati finančno in ublažiti gospodarsko krizo. Zunanja politika Rumunije ostane neizpremenjena.

Bivši predsednik Vajde Voevod je na seji poslancev caranistične stranke izjavil, da ni med njim in Maniom nobenega nesoglasja. Ker se je izkazalo, da je bila njegova taktika napačna, odstopa kot predsednik stranke in se umakne iz političnega življenja. Smatrajo, da je s tem odstopom obnovljeno edinstvo zemljoradniške stranke.

Tri nova ministrstva osnujejo v Rumuniji in sicer ministrstvo za oboroževanje, narodne manjšine ter za vero in prosveto. Nova ministrstva prevzamejo sedanji ministri brez portfelja.

Turški tisk napada bolgarsko vlado, da preganja turško manjšino, ki da šteje na Bolgarskem 1 milijon duš. Ko je bil Stambolijski na vladi, je bilo na Bolgarskem 1787 turških šol. Po padcu Stambolijskega pa je bilo zaprtih 854 šol in v zadnjem času se zopet zapirajo turške šole. Sploh da se postopa s Turki na Bolgarskem tako, kakor postopajo hitlerjevci z Židi.

Anglija je predlagala, da bi se razorožitvena konferenca nadaljevala v Rimu in da bi se v začetku udeležili pogajanj samo zastopniki štirih velesil.

Hitler je v navzočnosti zun. ministra Neuratha sprejel poljskega poslanika in se z njim dve uri razgovarjal o sklenitvi nenapadalnega pakta med Poljsko in Nemčijo. V komunikatu o sestanku se ugotavlja, da se je z obeh strani izrekla želja za mirno rešitev vseh sporov. Enako pogodbo namerava Hitler baje skleniti tudi s Češkoslovaško.

Nemško ministrstvo za propagando je prepovedalo nemškim listom, da bi obširneje poročali o procesu proti požigalcem nemškega parlamenta. Poročila smejo obsegati največ 60 vrst. Vidi se, da gre celo hitlerjevcem na živce proces, ki jim kar redno donša nove blamaže.

Amnestijo političnih jetnikov napovedujejo hitlerjevci vsed svojega velikega volivnega uspeha, obenem pa so začeli zapirati one, ki so imeli pogum, da so glasovali proti njim.

Krš. soc. stranko in patriotsko fronto namerava zlititi kancelar dr. Dollfuss v enotno organizacijo in s tem okrepiti avtoritativno diktaturo, ki jo vedno bolj izvaja dr. Dollfuss. Vse kaže, da raste vpliv podkancelerja Feyja, ki je za to, da se vlada brez strank.

Knez Starhemberg, vodja hajmverovcev, je na shodu v Gradcu silno ostro napadel voditelja nove narodno-stanovske fronte, bivšega podkancelarja dr. Winklerja, ki bo vsled tega tožil Starhemberga zaradi klevete. Casopisna kampanja, ki je po tej aferi nastala, je odkrila, da se je dr. Winkler zavezal dr. Dollfussu, da bo podpiral tudi njegovo sedanjo vlado in da je narodno-stanovsko fronto smatral tudi za režimsko organizacijo. Položaj Starhemberga je vsled njegovega izpada proti dr. Winklerju omajen.

Ameriški finančni minister Woodin je odstopil in je imenovan na njegovo mesto Henry Morgenthau.

Volivna borba v Španiji postaja od dne do dne bolj ostra in so krvavi spopadi vedno bolj pogosti. Socialisti napovedujejo državljansko vojno, če bi zmagali desničarji. Delavske stavke so vedno bolj pogoste. Mnogo tujcev je že zapustilo Španijo iz strahu pred dogodki, ki bi mogli nastati na dan volitev.

Nova socialistična stranka v Franciji se je konstituirala. Predsednik nove stranke je Renaudel.

Poljski parnik »Kosciusko« je rešil v skrajni sili vso 12 mož močno posadko nemške ribičke ladje »Horst Wessel«.

Velik avtobus, ki je vozil španske socialistične agitatorje, je blizu Granade padel v 150 m globok prepad. 23 potnikov je bilo ubitih, drugi pa težko ranjeni.

BILANCA »JUGOČESKE«

Zadnji »Službeni list« objavlja bilanco »Jugočeske« z dne 31. decembra 1932. Aktivna stran izkazuje te postavke (v milijonih Din): tvorniške naprave 29,68, debitorji 27,11, blagajna, poštna hranilnica in vred. papirji 22,9 in inventura 37,83 milijonov Din. Pasiva pa so: delniška glavnica, 20,0, splošni rezervni fond 1,3, agio-rezervni fond 1,75, kreditorji 94,15, prenosne postavke 0,2 in čisti dobiček 0.108 milijonov Din.

Račun izgube in dobička pa izkazuje izgube: splošna režijska 18,21, tečajne razlike 2,17, dubioze 0,95, amortizacije 4,07 in dobiček v l. 1932 0.108 milijonov Din ter 25,529.958 kosmatega dobička.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

* Posebno poročilo trgovskega lista *

Devizno tržišče

Tendence nestalna.

Tekoči borzni teden je zaključil s skupnim deviznim prometom Din 2.429.405-07 in znaša torej porast prometa napram prejšnjemu tednu (2029 tisoč dinarjev) celih 400 tisoč dinarjev. — Omenjeni porast deviznega prometa je bil dosežen vsled večje potrebe po inozemskih dinarjih, katerih je bilo po avstrijskem privatnem kliringu nabavljenih za nad 465 tisoč dinarjev več nego v prejšnjem tednu. Največji zaključki v dinarski devizi so bili perfekturirani na torkovem in deloma četrtkovem borznem sestanku kakor je razvidno iz nastopne razpredelnice:

13. novembra	Din 417.060-71	Din — Dunaj
14. novembra	Din 925.967-90	Din — Dunaj
15. novembra	Din 176.753-54	Dunaj
16. novembra	Din 423.414-36	Din
17. novembra	Din 486.208-56	Din — Dunaj

Po gornjih prometnih podatkih je zaključil torkov borzni dan z največjim dnevnim deviznim prometom, kajti skupni zaključki samo tega dne skoraj dosežajo polovico vsega deviznega prometa v pretečenem tednu. Nasprotno pa predstavljajo skupni devizni zaključki sredinega borznega sestanka le nekaj več od ene desetine toledenskega deviznega prometa. Na vseh borznih dnevih tekočega tedna so prevladovali zaključki v devizi Dunaj in Din.

Narodna banka je tudi tokrat posredovala samo v devizi London, katerega je dala na vsakem poedinem borznem sestanku za 40 tisoč dinarjev na razpolago, skupno za 200 tisoč dinarjev. Ker je bilo po avstr. privatnem kliringu nabavljeno v celem za 1934 tisoč dinarjev avstrijskih šilingov in inozemskih dinarjev, odpade to pot na privatne zaključke le 244 tisoč dinarjev in sicer na devize Amsterdam Din 2000—, Berlin Din 4000—, Curih Din 117.000—, London Din 37.000—, Newyork Din 9000—, Pariz Din 55.000— in Trst Din 20.000—.

Porast oziroma padec toledenskega prometa v posameznih devizah v primeri s pretečenim tednom (številke v oklepajih vse v tisočih dinarjev) je bil naslednji: Dinarska deviza v avstr. privatnem kliringu 1170 (705), Dunaj v priv. kliringu 764 (927), Amsterdam 2 (0), Berlin 4 (4), Bruselj 0 (1), Curih 117 (39), London 237 (233), Newyork 9 (9), Pariz 55 (51) in končno Trst 20 (60).

Boni grške Narodne banke so beležili 15. t. m. Din 41-50 in bili na tej bazi zaključeni v višini Din 19.000—, dočim je njih ponudbena notica že na prihodnjem borznem sestanku (16. t. m.) oslabela za pol točke ter je bilo po tečaju Din 41— nabavljeno grških drahem za 32 tisoč Din.

Devizna tečajnica tekočega tedna očituje od ponedeljka (13. t. m.) na petek (17. t. m.) neznatna tečajna oslabiljenja Amsterdam (za 0'56 poena), Pariza (za 0'11 poena), Prage (za 0'06 poena), medtem ko je deviza Newyork v tem razdobju popustila za 77'78 poena.

Curih je bil tudi na vseh borznih sestankih tega tedna trgovan na dosednji bazi 1108-35 za denar in 1113-85 za blago, dočim sta devizi Berlin in Bruselj na večerajšnjem borznem sestanku beležili ob ponedeljkovih tečajih kakor je razvidno iz spodnje tečajne razpredelnice:

	13. nov. 1933	17. nov. 1933
	najnižji	najvišji
Amsterdam	2307-63	2318-99
Berlin	1362-36	1373-16
Bruselj	798-02	801-96
Curih	1108-35	1113-85
London	181-75	183-35
Newyork	3541-61	3569-87
Pariz	223-96	225-08
Praga	169-84	170-70
Trst	300-57	302-97

Edini London in Trst sta tekom tega ted-

na nekoliko učvrstila svoje tečaje in sicer prvi za 2-09 točke, Trst pa za 0-56 točke.

Avstrijski šilingi so bili največ zaključevani po tečaju Din 8-90 (13. in 14. t. m.) in Din 8-95 od srede (15. t. m.) naprej.

Budimpešta in Dunaj sta ostala — kot doslej — brez notic, dočim druge devize niso beležile.

Efektno tržišče

Na tukajšnjem efektnem tržišču je vladala skozi ves tekoči teden čvrsta tendenca, osobito v Vojni škodi, katere tečajni porast znaša od ponedeljka na petek 10 poenov v povpraševanju in 12 poenov v ponudbi, čigar vzrok pa leži deloma v bližajočem se terminu žrebanja, deloma pa v povečanem nakupu potom Poštne hranilnice.

Notice državnih vrednot so beležile skoro brez sprememb, izvzemši povpraševanja v 8% Blairu, ki je nalik Agrarnim in Seligmanovim obveznicam, beležilo na večerajšnjem borznem sestanku za eno točko višje nego v ponedeljek, kakor nam pred- očuje efektna tečajnica od večeraj in 13. t. m.:

7% invest. pos.	50—	51-50	50—	51-50
8% Blair	35—	—	36—	—
7% Blair	33—	—	33—	—
Agr. obvez.	26—	—	27—	—
Seligman. obv.	42—	—	43—	—
Begluške obv.	36—	—	36—	—
Vojna škoda	250—	253—	260—	265—

Edini promet beleži petkov borzni sestanek in sicer v Vojni škodi po tečaju 265 dinarjev.

Industrijske in bančne vrednote tudi v tekočem tednu niso beležile.

Žitno tržišče

V žitu je ostala tendenca nespremenjena čvrsta, zaključen pa je bil samo 1 vagon pšenice in 1 vagon koruze. V cenah ni beležiti nobenih izprememb izvzemši koruze, ki notira za 5 par višje pri kg od četrtkovskega borznega sestanka dalje.

Lesno tržišče

Tendenca je ostala tudi v tekočem tednu nespremenjena živahna. V tramariji je opaziti znaten preokret na bolje. Povprašuje se zlasti po tramih tako po not, kakor monte in po tramičih (filerjih). Velika napaka pri današnji kupčiji v tramih pa je, da naši odjemalci zahtevajo reducirane mere. Zgodj se celo, da se zahteva dvakratna redukcija, to pa vse vsled tega, ker naši producenti niso bili še nikoli solidarni in so v tem pogledu vedno popuščali. Kupčija v bukovini in mehkelem lesu (III) je še dokaj ugodna. Prometa ni bilo posebnega in je bilo na tukajšnji borzi zaključeno v tem tednu le 5 vagonov testonov.

V drvah in oglju je situacija nespremenjena. Cene so ostale večji del brez izprememb, razen pri hlodih smreka jelka (monte), ki so popustili od Din 115— do Din 120— na Din 100— do Din 110—, dalje brzojavni drogovi od Din 130— do Din 135— na Din 120— do Din 130— in bordonali merkantilni od Din 170— do Din 195— na Din 130— do Din 150—. Nasprotno pa so hrastovim bordonalom poskočile cene od Din 700— do Din 800— na Din 800— do Din 900—, frizom od Din 400— do Din 500— na Din 500— do Din 600— in deskam (neobroblj., merkantilnim) od Din 670— do Din 730— na Din 700— do Din 730—.

Na novo notirajo parketi in sicer hrastovi Din 45— do Din 60— za m² ter bukovni Din 30— do Din 40— tudi za m².

Adria prašek je boljši

Naš pravi domači izdelek

Mednarodni indeks zopet nazadoval

Padec dolarja je na njujorški borzi vplival oživljajoče in tudi v Londonu in Berlinu so tečaji na rahlo napredovali, zato pa so skoraj na vseh drugih svetovnih borzih nazadovali, kakor kažejo te številke:

Koncem 1927	21. 10.	28. 10.	4. 11.	11. 11.
= 100%			1933	
London	70-6	71-6	72-2	73-2
Pariz	59-7	60-0	60-5	59-6
Berlin	25-3	25-4	25-1	25-3
Dunaj	27-3	27-5	28-2	28-2
Praga	55-0	55-7	55-5	54-8
Bruselj	28-9	28-6	28-3	27-3
Amsterdam	31-6	31-5	31-6	31-0
Stockholm	11-1	10-9	11-2	10-7
Curih	44-8	44-8	43-5	42-4
Newyork	50-8	56-1	56-1	57-1

Na podlagi 10 svetovnih borz izračunani borzni indeksi je v preteklem tednu v primeri s prejšnjim nazadoval od 41-2 na 41-0%.

Konkurzi in prisilne poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini trgovca z mešanim blagom Narata Vinka v Vitanju. Poravnalni sodnik Mihelič Gvidon, poravnalni upravnik odvetnik dr. Prus. Narok za sklepanje poravnave pri sreskem sodišču v Konjicah dne 23. decembra ob 9, rok za oglasitev do 16. decembra.

Potrjena je poravnava prokurista Stegu Milana na Viču.

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 18. novembra objavlja med drugim: Pravilnik o domu kralja Aleksandra I. za učence srednjih šol. — Naredbo bana o zaznamovanju poti, stez in smuških smeri (o markacijah) v Dravski banovini. — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Za solnce, dež in veter
priporočite svojim odjemalcem
»URAN« mastno ali polmastno kremo za lice.
Še preje jo pa naročite in napolnite svojo zalogo.
»URAN«, LJUBLJANA
Mestni trg

15 MILIJARD IZDANIH DOSLEJ ZA OŽIVLJENJE AMERIŠKEGA GOSPODARSTVA

Pariški »Journal« piše, da velja doslej Ameriko Rooseveltov obnovitveni načrt 15 milijard dolarjev. Od teh milijard je bilo izdanih za javna dela 3 in pol milijarde, za reorganizacijo poljedelstva 1 milijardo, za kmetijske kredite 2 in pol milijarde, za konverzijo hipotekarnih posojil 2-2 milijarde in za jamstvo zavarovalnih bonov 2 milijardi. Teh 15 milijard je več ko polovica tega, kar so Združene države Sev. Amerike od svojega obstoja posodile. Ni se čuditi, pravi pariški list dalje, če se v Ameriki vedno bolj sliši klic: Dovolj je bilo fantazije! Tako tudi vzklika »New York Herald«, ko piše: »Trenutek je prišel, ko je treba gledati resnici v oči. Ali bo uprava še nadaljevala s sabotažo narodnega kredita, ali pa se je vendar že odločila, da ga reši?«

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrohi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo tovarna **JOS. REICH** Poljanski nasip 4-6. Seleburova ul. 3. Telefon št. 22-72.

OKREPITEV TRGOVINSKIH ZVEZ MED RUSIJO IN FRANCIJO

V Parizu je ustanovljena družba »Comptoir Europeen de Credit«, ki bo financirala ruski izvoz v Francijo. Obenem pa bo skrbela, da se ruske dobave Franciji uporabijo kot jamstvo za ruska naročila v Franciji. V glavnem bodo Rusi izvažali petrolej, les in manganovo rudo. Leta 1932 je znašala skupna vrednost ruskega izvoza v Francijo 519 milijonov frankov. Francija pa je v istem času izvozila v Rusijo blaga samo za nekaj nad 47 milijonov frankov. Razlika med ruskim in francoskim izvozom bo služila kot jamstvo za ruska naročila. Zaupanje v ruske menice se je v zadnjem času zelo popravilo. Dočim je znašala obrestna mera za sovjetske menice pred kratkim še 18 do 20 odstotkov, se je sedaj znižala na 12 do 14 odstotkov.

Dr. Pirčeva
sladna kava

je prvovrsten domači izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Univ. prof. dr. Milan Škerlj:

Nekaj o izdaji menic in čekov in o vojenju trgovinskih knjig

IV. Popolnjevanje blankomenic

Blankomenica je ona listina, kateri v trenutku, ko se nanjo zapiše prvi podpis, manjka vsaj ene bistvene sestavine, ki ji je pa namen, da naj se, ko bo pravilno izpolnjena, uveljavlja kot menica. Prav za prav torej ni menica, ampak je listina, ki naj s poznejšo pravilno izpolnitvijo postane menica. Katere bistvene sestavine ji manjka, je pravno vse eno; navadno ostanejo nedoločeni kraj ali čas izdaje, kraj ali čas plačila ali menična vsota, vse te sestavine ali poedine od njih. Nedoločene ostanejo zato, ker se v trenutku prvega podpisa pač še ne dajo dovolj točno določiti. Pravico popolniti blankomenico ima po izrečnem ali tistem sporazumu oni, ki se mu taka listina izroči, čisto tudi oni, v čigar roke listina pride po pravilni poti. Bistvo praktičnega pomena blankomenice

je v tem, da se oni, ki je tako listino podpisal, ko še ni bila prava menica, napram onemu, ki jo, pravilno izpolnjeno, pozneje uveljavlja kot menico, ne more braniti s tem, da je podpisal nepopolno, torej neveljavno menico. Pri tem zakon razlikuje dva primera: 1. onemu, ki uveljavlja menico, pa sploh ni vedel, da je kateri od podpisov prišel na listino še preden je bila pravilna menica, ali pa je to sicer vedel, pa je bil po pravici uverjen, da je od upravičene osebe pravilno (po sporazumu) popolnjena, oni, ki je listino podpisal preden je bila veljavna menica, tega sploh ne more prigovarjati; 2. onemu, ki uveljavlja menico vedo, da je blankomenico popolnila neupravičena oseba ali sicer upravičena, pa zoper sporazum o popolnitvi, se ta nepravilnost lahko prigovarja, seveda tudi, če jo je zagrešil sam,

ampak dokazati mora nepravilnost oni, ki jo uveljavlja. Blankomenica je torej dokaj nevarna stvar, pred vsem za dolžnika, ob nepravilni popolnitvi pa tudi za onega, ki jo vzame, in že celo za onega, ki jo sam nepravilno, proti sporazumu popolni. Priporočljivo je potemtakem, da se točno dogovori, kdaj in kako naj se popolnijo manjkajoče sestavine in zlasti tudi, ali naj bo za popolnitev upravičen samo oni, ki prvi vzame blankomenico ali tudi oni, ki jo dobe od njega. Oni pa, ki dobi tako menico od prvega prevzemnika, naj bo previden in naj vpraša, ali velja glede popolnitve kak sporazum. Res je pa, da čisto posebnega sporazuma sploh ni, potem pač velja uzansa, trgovinski običaj, toda dokazati ga bo moral oni, ki se sklicuje nanj. Posebno je treba paziti pri popolnjevanju kraja in zlasti časa izdaje in plačila. Vprašali so me nekoč, ali smejo — pretil je dolžnikov stečaj — blankomenice popolniti »na vpogled«; ker dogovora ni bilo, sem mogel reči le, da to smejo, če velja za izpolnjevanje blankomenic za ta del tak običaj. Tak običaj je, kakor so mi povedali, med denarnimi zavodi — za te je šlo —, ne vem pa, ali bi obveljal napram dolžniku netrgovcu. Ko sem si ogle-

daval eno tistih menic, sem opazil podpis že umrlega zastopnika nekega denarnega zavoda in opozoril sem, da naj se čas izdaje, ki tudi ni bil naveden, navede tako, da ne bo izgledalo, da je mrtvec podpisal. Pozneje sem čul, da drug upnik ni bil tako previden pri datiranju slične menice, in res je nastala pravda.

Zlasti pa naj naglasim previdnost pri domiciliranju. Domicilirati sme načelno samo trasant in le pri izdaji; kdor že pravilno napisano ali **popolnjeno** menico domicilira pozneje in brez pristanka vseh dotedanjih podpisnikov, jo prenaradi, predrugači. Glede prigovorov velja sicer, kar sem že omenil splošno za popolnjevanje blankomenic, posledice predrugačitve pa so lahko še neprijetnejše. Tudi blankomenica se sme, če je pri trasatovem imenu kaka krajevna označba, domicilirati le, če je in le kakor je dogovorjeno, sicer le, če je taka uzansa; da trgovinska uzansa ni da bi morala obveljati zoper netrgovca, sem že omenil. Vsekakor je torej previdnost potrebna in najboljši je tudi za ta del jasen sporazum. Ni da bi moral biti pismen, zbog lažjega dokazovanja pa naj bi bil.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

IZ ZADRUŽNEGA REGISTRA

Vpisala se je Zadruga državnih uslužbencev za nabavo kredita v Kočevju.

Izšla je BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1934,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan. V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solne in lune mrke; — lunine spremembe; — poštne dolžbe za Jugoslavijo; — testice za koške, za pobornice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seljne na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju, Medžurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjske važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

TRŽNA POROČILA

MARIBORSKI TRG

Na trg z dne 14. t. m. je bilo prignanih 7 konjev, 10 bikov, 118 volov, 407 krav in 5 telet, skupaj 547 živali. Cene so bile te: debeli voli 1 kg žive teže 3-75—4, poldebili voli 2-50—3, plemenski voli 1-50—2, bikki za klanje 3—3-50, klavne krave debele 3—4, plemenske krave 1-50—3-25, krave za klobasarje 1-75—2, molzne krave 2 do 2-50, breje krave 2—2-50, mlada živina 3 do 3-75, teleta 5—6 Din. Prodanih je bilo 252 komadov. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 10—12, II. vrste 8—10, meso od bikov, krav, telic 5—7, telečje meso I. vrste 14—16, II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže 10—18 Din za kg.

DUNAJSKI TRG

Na goveji trg z dne 13. t. m. je bilo postavljenih 946 volov, 420 bikov in 669 krav. Iz Jugoslavije je bilo 91 volov, 30 bikov in 1 krava. Cene so bile te: Fabrični voli I. vrste po 1-40—1-50, I. vrste po 1-22 do 1-35, II. po 1-12 do 1-22, III. po 1 do 1-10; bikki po 1 do 1-17, krave po 0-90 do 1-10, mršava živina po 0-68 do 0-90 šilingov za kg žive teže. Tendence: Pri slabem prometu so bili voli I. vrste za 2—3, vsa druga živina pa 5 grošev cenejša.

Svinjski trg z dne 14. t. m. Na trg je bilo postavljenih 4867 špeharjev in 7581 pršutarjev, iz Jugoslavije je bilo le 1210 špeharjev, iz Madjarske pa 2688. Največ pršutarjev je bilo iz Avstrije (5090) in Poljske (2002), iz drugih držav le malo. Cene so bile te: mangalica I. vrste po 1-38—1-41, II. po 1-37—1-39; jugoslovanske križane

I. vrste po 1-42—1-47, srednje vrste po 1-37—1-40, slabše po 1-34—1-36; stare po 1-30—1-33; pršutarji lahki po 1-40—1-58, težki po 1-28—1-45, križani po 1-40—1-50 šilinga za kg žive teže. Tendence: Ob živahnem povpraševanju so špeharji notirali ko prejšnji teden, cene pršutarjev so ostale neizpremenjene. (Poročilo tvrdke Predović in drug, Dunaj III. — St. Marx.)

Program ljubljanske radio postaje

Nedelja, dne 19. novembra: ob 8.15: Poročila — 8.30: Gimnastika (Vrhovec Lojze) — 9.00: Versko predavanje (dr. C. Potočnik) — 9.30: Orgelski koncert (Pavel Rančigaj) — 10.00: Življenska moč naroda (dr. Petrič) — 10.30: Operne arije s spremljevanjem Radio orkestra, poje ga. Pavla Lovšetova — 11.30: Slovenska glasba, izvaja Radio orkester — 12.00: Čas, reproducirana stara in moderna plesna glasba — 12.30: Reproducirana instrumentalna glasba: koračnice — 16.00: Iz sadjarstva in vinarstva III (ing. Lukman) — 16.30: Ljudska igra — 17.30: Reproducirana glasba — 20.00: Romantične uverture, izvaja Radio orkester — 20.30: Reproducirana glasba — 21.00: Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta — 21.30: Čas, poročila — 21.50: Koncert tamburaškega okteta — 22.50: Reproducirana glasba.

Ponedeljek, dne 20. novembra: ob 12.15: Reproducirani instrumentalni koncert (Izlet v tuje dežele) — 12.45: Poročila — 13.00: Čas reproducirani instrumentalni koncert (operelni valčki) — 18.00: Gospodinjska zdrava prehrana (ga. Humečkova) —

18.30: Znanstveno predavanje (prof. Pengov) — 19.00: Reproducirani vijolinski koncert — 19.30: Geografski položaj Jugoslavije (dr. Reja) — 20.00: Reproducirana domača lahka glasba — 20.30: Prenos opere iz Beograda — Vmes čas in poročila.

Torek, dne 21. novembra: ob 11.00: Solska ura: Literarno predavanje (Marija Kmetova) — 12.15: Reproducirani vokalni koncert (ing. Cvejič in Stanoje Jankovič) — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, reproduciran koncert madžarske ciganske glasbe — 18.00: Otroški kotiček (gdč. Vencajzova) — 18.30: Kaj cvetke delajo (reproduciran koncert) — 19.00: Francoščina (prof. Prezelj) — 19.30: Pomen dobrovoljskega pokreta za postanek Jugoslavije (Turk Ernest) — 20.00: Valčkova ura, Radio orkester — 20.30: Kuplete poje g. Danilo Bučar — 21.00: Operni dueti, pojeta gdč. Korčnanova in g. Dermota — 21.30: Čas, poročila — 21.50: Koncert radio orkestra — 22.30: Angleške plošče.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Nedelja, dne 19. novembra ob 15.: Okence. Opozorjamo, da se igra ta posrečena veseloigra zadnjič v sezoni. Izven. Globoko znizane cene.

Nedelja, dne 19. novembra ob 20.: Sveta Ivana. Znižane cene. Izven.

Opera, začetek ob 20.

Nedelja, dne 19. novembra ob 15.: Turške kumare. Izven. Znižane cene.

Nedelja, dne 19. novembra ob 20.: Travata. Izven.

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 — MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

Pleskarsko in sobo-slikarsko delo izvršuje po najugodnejših pogojih

Ivan Genussi

Ljubljana

Igriška ulica štev. 10

Telefon 22-67

'KUVERTA'

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA

Karlovska c. 2 Vožarski pot 1

TVORNICA KUVERT IN

KONFERCIJA PAPIRJA

Čitajte in razširjajte
»TRGOVSKI LIST«!

Brzjav: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe. Veleprazarna kave. Mlini za dišave. Črna postrežba. Ljubljana. Dunajska cesta 33. Ustanovljeno leta 1840. Zaloge spirta raznega žganja in korjaka. Mineralne vode. Ceniki na razpolago.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČEVA 23

Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani